

Til Beskæftigelsesministeriet

HØRINGSSVAR

Dato: 31. juli 2015

Kontor: Sekretariatet

Sagsbeh.: AKHJ

Høringssvar vedrørende forslag til lov om social pension

(Harmonisering af regler om opgørelse af bopælstid for folkepension)

Hermed fremsender Rådet for Etniske Minoriteter svar på ovenstående høring.

Det fremgår af lovforslaget, at der er frist for høring den 5. august 2015. Rådet for Etniske Minoriteter har behandlet lovforslaget og har en række bemærkninger og ændringsforslag, som fremstilles nedenfor.

Generelle betragtninger

Regeringen har offentliggjort en samlet asylpakke, herunder tre lovforslag (L2, L3 og L7), med det erklærede formål at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark og mere attraktivt at tage arbejde jf. lovbemærkningerne.

Rådet for Etniske Minoriteter (REM) arbejder for at sikre langvarige og bæredygtige løsninger på de eksisterende problemer i den danske integrationsindsats, og er enige i målsætningen om, at flere flygtninge og indvandrere skal have mulighed for at arbejde og tilegne sig det danske sprog. REM er dog betænkelig ved, om de foreslåede lovforslag vil have nogen nævneværdig positiv effekt på antallet af asylansøgere eller på beskæftigelsen blandt flygtninge. REM finder ikke tilstrækkeligt belæg for at kunne konstatere, at tilstrømningen af asylansøgere til Danmark vil kunne reguleres ved de ydelser, der tilbydes nyankomne. Denne tilgang, er REM desuden bekymret for, kan skade Danmarks renommé internationalt. Derudover er REM bekymret for, at lovforslagene vil få nogle utilsigtede, alvorlige negative konsekvenser for de berørte personer samt for det danske samfund på sigt.

Flygtninges særlige situation

Flygtninge befinder sig i en særlig situation, da de er *tvunget* til at forlade deres hjemlande og til at søge beskyttelse i et andet land. Denne særlige situation har Danmark anerkendt ved at give dem asyl. Deres situation kan ikke sidestilles med borgere, der frivilligt har forladt Danmark for senere at vende tilbage. I udgangspunktet vil flygtninge ikke have haft de samme muligheder for privat opsparing til alderdommen hverken i flugtperioden eller under etableringen af en ny tilværelse i et nyt land. Flygtninge vil desuden sjældent have de samme muligheder for at trække på økonomisk og social støtte fra et netværk eller familie i Danmark. Derfor sætter REM spørgsmålstegn ved, hvorvidt de nye regler skaber en reel harmonisering, eller om de nærmere er med til at diskriminere flygtningene.

Diskriminerende og integrationshæmmende

Af L3 fremgår det, at regeringen ønsker at "harmonisere" reglerne om opgørelse af bopælstid for ret til folkepension for personer, som har eller får opholdstilladelse efter §§ 7 og 8 i udlændingeloven, med reglerne for bopælstid for etniske danskere og øvrige udlændinge.

REM har en række betænkeligheder ved lovforslagets sociale konsekvenser og er bekymrede for, at det, frem for at skabe "harmonisering", kan medføre en opdeling, hvor flygtninge diskrimineres. REM mener, at flygtninge skal kunne leve på lige vilkår med andre borgere i Danmark.

Kravet om 3 års fast bopæl vil få alvorlige konsekvenser for gruppen af flygtninge, der har opnået asyl i en sen alder. For denne gruppe vil de nye regler betyde, at de aldrig opnår ret til folkepension men alene ret til økonomisk hjælp efter de foreslåede regler om integrationsydelse og efter kontanthjælpsreglerne, når de har haft ophold i 7 år. Denne gruppe vil ikke kunne få særlige ydelser som boligydelse, varmetillæg, helbredstillæg o. lign. som tilkommer pensionister. Det gør denne gruppe til den mest udsatte og dårligst stillede gruppe. Dertil kommer, at gruppen af ældre flygtninge, på grund af deres alder, ikke, som det fx er tilfældet for kontanthjælpsmodtagere, vil have mulighed for at tage arbejde for herved at bringe sig selv ud af den trængte økonomiske situation. Incitamentet for at motivere denne gruppe til at tage arbejde ved at tilbyde dem en lav ydelse, fremstår derfor formålsløst.

For flygtninge, der kan nå at optjene en brøkpension, vil der være mulighed for at supplere efter bestemmelser i aktivloven (hvilket sker efter en konkret individuel vurdering) og med boligydelse m.v.

Brøkpensionen ligger under fattigdomsgrænsen, og muligheden for at kunne supplere er essentiel, hvorfor det er afgørende, at der tilbydes vejledning og klare retningslinjer for hvordan disse tillæg

opnås. Har man opnået asyl som forholdsvis ung, vil man have mulighed for at supplere brøkpensionen med arbejdsmarkedspension eller privat opsparing.

Vedr. overgangsordningen

Vedtages lovforslaget, gælder ordningen fremadrettet med en tiltænkt overgangsperiode for herboende frem til 1. jan. 2021. REM bifalder tiltaget vedrørende en overgangsperiode, men bemærker, at der vil være stor forskel på, om den enkelte flygtning vil have nogen reel mulighed for at tilpasse sin økonomi efter en lav folkepension. Alt afhængigt af den enkeltes alder ved ankomsten, vilkår og kompetencer ift. arbejdsmarkedet og derved lønniveau frem til pensionsalderen, vil mulighederne være varierede, og for de, der har nået en vis alder inden de er tvunget på flugt, vil mulighederne især være dårlige.

REM er bekymret for, at de foreslåede nye regler vil skabe store fattigdomsproblemer med alvorlige sociale konsekvenser til følge for flygtningenes pensionstilværelse og for integrationen. Fattigdom isolerer, skaber helbredsmæssige- og sociale udfordringer og giver generelt dårligere vilkår for integration jf. REMs Høringsvar til L2.

- Såfremt lovforslaget fastholdes, anbefaler Rådet følgende ændringsforslag: Sikre flygtninge, der er ankommet i en sen alder, ret til særlige ydelser som boligydelse, varmetillæg, helbredstillæg o. lign.
- Integrationsydelsen anbefales suppleret af en række tiltag, der vil gøre det lettere for flygtninge at deltage i sociale aktiviteter, herunder eksempelvis særlige rabatordninger til kontingent, transport m.v..
- Synliggørelse af flygtningenes rettigheder og klare retningslinjer for og vejledning i hvordan ekstra ydelser søges igennem kommunen.

REM opfordrer til, at lovforslaget genovervejes i forhold til de negative økonomiske og sociale konsekvenser, ændringen risikerer at have for en i forvejen udsat gruppe mennesker, der befinder sig i en særlig situation som flygtninge.

Med venlig hilsen

Yasar Cakmak

Formand for Rådet for Etniske Minoriteter